

ere gaaede ind paa Forslaget under Nr. 7 og derefter paa Forslaget under Nr. 18, maa selv forsvare deres inkonsekvente Standpunkt; jeg skal ikke indlade mig paa at gjøre det. Derimod skal jeg sige til det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgkreds (Hindenburg), at han idag udtalte sig mindre taknemmelig, end man havde Grund til at vente. Det ærede Medlem indtog vistnok i Udvalget det yderste Sted til den ene Side, medens jeg for mit Vedkommende indtog det yderste Sted til den anden Side; men vore Forhandlinger bragte os til — og det gjælder navnlig mig — at gjøre de Herrer paa den anden Side overordentlig store Indrymmelser. Det forekommer mig derfor ikke at være synderlig taknemmeligt, naar man nu her i Thinget møder os med Bebrejdelser for, at vi ikke konsekvent have fastholdt vore Ansuelser; thi havde vi gjort det, vilde Resultatet være blevet, at der slet ikke var kommet til at foreligge nogen Lov. Vi ville da ikke være komne ud af det Uføre, hvori vi ere, idet Fr. af 1845 vel siges at bestaa, medens den i Pragis — den Mening tillader jeg mig at have til Trods for den høitærede Justitsministers modsatte Mening — er død og magtesløs. Vi have altsaa troet, at det vilde være tidsvarende, idetmindste at komme til en Lov med noget rimeligere Bestemmelser og navnlig til en Lov, hvorum man kunde vente, at den baade kunde og vilde blive overholdt. Det synes nu, som sagt, ikke at have fundet synderlig Anklang hos ærede Medlemmer, at vi have gjort saadanne Indrymmelser, og jeg skal for mit Vedkommende lægge mig det bag Dret til en anden Gang, saaledes at jeg ikke gjør saadanne Indrymmelser før paa et senere Sted, (Berg: Men dog gjør dem!) muligvis, men det kan ogsaa være, at jeg ikke gjør dem. — Det kan ikke Andet end falde stærkt i Dinene, hvilke denne Lovs Hovedpunkter egentlig er, og hvad det egentlig er, hvorum Sagen dreier sig; det er Forslaget under Nr. 7, sammenholdt med Forslaget under Nr. 10 og endvidere Forslaget under Nr. 18, hvilket med andre Ord vil sige: Spørgsmaalene om Butikernes Lukning og Handelens Standsning til en vis Tid om Søndagen eller ikke, og om offentlige Forsamlingers Frigivelse om Søndagen paa Betingelse af, at de ikke træde Gudstjenestens Ro og Fred for nær. Det undrer mig nu ikke, at den høitærede Minister efter hele den Stilling, han har indtaget, tiltræder Forslaget under Nr. 7, men ikke Forslagene under Nr. 10 og 18. Derimod undrede det mig noget, at han ikke kunde gaa ind paa Forslaget under Nr. 19; men det bevox maasse paa en Misforstaaelse, naar jeg troede, at der ogsaa med Hensyn til dette Forslag forelaa en Utaal, der gif i modsat Retning. Bist er det, at der saaledes foreligger et Stridspunkt mer, end jeg troede. Med Hensyn til Forslagene under Nr. 7 har den ærede Ord- fører stærkt fremhævet Hensynet til de Handlende,

og jeg har ogsaa faaet det Indtryk af de Andragender, der ere tilfillede os, at de Handlende egentlig kun tage Hensyn til sig selv, saaledes at der fra deres Side enten slet ikke eller dog kun i mindre Grad er taget Hensyn til deres Lærlinge og disses Ege. Naar man imidlertid i Udvalget er gaaet ind paa dette Forslag under Nr. 7, er det, som det ærede Medlem for Thisted Amts 2den Valgkreds (Sagd) med Rette har fremhævet, slet af Hensyn til Handelslærlinge i Butikerne og deres Frigjørelse en vis Tid om Søndagen; men dertil skal jeg tage mig den Frihed at sige, at det er et Moment, som ikke bør findes i denne Lov. Jeg vil spørge: Med hvilken Ret udelukke de Herrer Hensynet til Lyendet, til Hyrdebrenge, til den Slags Arbejdere, som ere underkastede en Husbondes vilkaarlige Magt? Med hvilken Ret udelukker de Herrer Hensynet til den store Mængde af Landarbejdere og tage alene Hensyn til Handelslærlingene? Skulde disse sidst have større Krav paa vor Omhu end de øvrige? Jeg tror det ikke; thi hvis jeg maa sige det, kunde disse Lærlinge eller disses Formyndere indgaa saadanne Kontrakter med Handelsmændene, at de kunne sikke sig Frihed om Søndagen. Det kan det almindelige Lyende ikke, og der vil derfor være meget mere Grund til at søge Beskyttelse for de Sidstnævnte end for de Førstnævnte. Forresten have den Slags Beskyttelsesbestemmelser ikke nogen Hjemmel i en Selligdagslov, der kun bør handle om Beskyttelse af Fred og Ro paa Selligdagene, men ikke om Beskyttelse af den og den Slags Arbejdere. Det er altsaa Noget, som er denne Lovs Princip uvekkommende (En Stemme: Vi burde have en Sviledagslov!). Ja, det er noget Andet, som jeg strax skal komme til; her vil jeg kun sige, at jeg af de Hensyn, den ærede Ordfører fremspørte, paa ingen Maade kan gaa ind paa Forslaget under Nr. 7. Den Slags Bestemmelser høre kun hjemme i en almindelig Arbejderlov, indbefattende de forskjellige Klasser af Arbejdere over hele Landet, og med det Formaal at yde disse den Beskyttelse, de kunne behøve, og som Staten kan finde sig forpligtet til at yde dem. Her at yde en saadan Klat Beskyttelse overfor en saadan Klat Arbejdere, er efter min Lante urigtig. Derfor har jeg ikke kunnet gaa med dertil og kan fremdeles heller ikke gaa med dertil. Endvidere er det fremhævet, at man ved Forslaget tog Hensyn til Søndagens Præg, til det Præg, til den særegne Sømmelighed, som skulde være udbredt over Søndagen. Det er mærkverdigt, at, hvad man i de 6 Dage af Ugen finder sømmeligt, finder man paa den 7de Dag usømmeligt. Man finder det usømmeligt, at Butikerne holdes aabne om Søndagen, men derimod finder man det ikke usømmeligt at man paa den Dag lukker dem med Døre, Stodder og Laase, hvad der ser uendeligt grint ud. Jeg maa tilstaa, at, naar jeg om Søndagen er gaaet gennem Kjøbenhavns Gader, har det argret